

Michiel Schapers

Betty Stöve

Nationale titelstrijd kent rijke historie Terug naar de kust

Den Bosch staat van 10 tot en met 16 augustus weer in het teken van de Nationale Tennis Kampioenschappen. Op de gravelbanen van Bastion Baselaar strijdt een select gezelschap tennissers om de nationale titel. Vorig jaar heetten de kampioenen Marlot Meddens en Jasper Smit. Vele illustere namen gingen hen voor.

Henk Timmer en Madzy Rollin Couquerque, maar ook Tom Okker en Michiel Schapers; het zijn slechts een paar bekende namen die zich eens Nederlands beste mochten noemen. Vooral in de beginjaren geniet de strijd om de nationale titel veel aanzien onder de, vaak bijzondere, deelnemers. Al in 1888, elf jaar voor de officiële oprichting van de Nederlandse Lawn Tennis Bond, wordt in Wijk aan Zee een *championat*, het Franse woord voor toernooi, gehouden. De plaats is geen toevallige. In heel Europa ontwikkelt het tennis zich in de badplaatsen. Hier vierten mensen immers hun vakantie en nemen ter ontspanning hun rackets mee. Ook in de daaropvolgende jaren wordt er regelmatig een

championat gespeeld in Wijk aan Zee. Karel Beukema schrijft het evenement een aantal keer op zijn naam. Ook in 1899 als het eerste officiële Nationale Kampioenschap een feit is, gaat hij er met de beker vandoor. Vanaf 1909 wint Otto Blom driemaal de nationale titel in het enkelspel. In 1912 wordt hij van de baan geveegd door een 'broekie' van 16, Arthur Diemer Kool. Dit irriteert Blom zo, dat hij direct besluit te stoppen. Toch kruisen hun levenspaden elkaar op een later moment weer, als de zoon van Blom en de dochter van Diemer Kool met elkaar trouwen. Daarmee zijn ze grondlegger van de Hilversumse tennisdynastie. Hun kinderen en kleinkinderen zijn goede tennissers en halen de Nederlandse (sub)top. Kleindochter Nora Blom is thans een uitstekende veterane.

Kampioenen bij de vrouwen

Kea Bouman (1903-1998). Een 'pittige tante' met veel talent en dito resultaten. Van 1923 tot en met 1926 is zij kampioen van Nederland. In 1924, een jaar nadat ze haar eerste nationale titel in het enkelspel wint, haalt ze samen met Henk Timmer een bronzen medaille in het gemengddubbel tijdens de Spelen van Parijs. Ze is daarmee de eerste Nederlandse in de historie die een olympische medaille verovert.

Madzy Rollin Couquerque (1903-1994). Ze wint in 1927 in het enkelspel. Haar titel is de eerste van veertig nationale kampioenschappen. Van 1932 tot en met 1935, 1938 tot en met 1940 en in 1942 wint ze zowel enkel-, dubbel- als gemengddubbelspel. Na een aantal jaar vooral op clubniveau actief te zijn geweest, neemt ze op 56-jarige leeftijd in 1959 opnieuw deel aan de titelstrijd. Ze komt tot de finale, maar verliest jammerlijk van Mientje Vletter-Tettelaar. Tot haar 60ste blijft ze op het hoogste niveau spelen.

Geertruid Blaisse-Tenwindt (1917-2002). Haar eerste nationale jeugdtitel wint ze in 1932, op 15-jarige leeftijd. In 1936 wordt ze officieel Nederlands kampioen. Iets wat ze daarna nog vier keer herhaalt.

Betty Stöve (1945). In 1970 en 1972 is zij kampioen van Nederland in het enkelspel. Marijke Schaar(-Jansen) (1944) staat bekend als 'de vrouw zonder backhand'. Speelt zowel links- als rechtshandig een dubbele forehand. Ze komt er ver mee. In 1971 bereikt ze de halve finale van Roland Garros en de laatste 16 op Wimbledon. Tussen 1968 en 1979 wint zij vijfmaal de nationale titel.

Marcella Mesker (1959) is Nederlands beste tennisspeelster van 1981 tot en met 1986. Daarna stokt het ook wat de grote vrouwenamen op het NTK betreft. Zowel Brenda Schultz, Manon Bollegraf als Miriam Oremans laten het afweten, omdat andere (WTA-) toernooien lokken.

* Bekijk de lijst met alle nationale kampioenen in het Digizine

'In 1942 verbieden de Duitsers de Engelse telling. Van Swol reageert daar spottend op, door na iedere verhollandste puntentelling hardop de Engelse term te herhalen'

Operazangers

Tijdens de Eerste Wereldoorlog is Nederland neutraal en wordt er flink doorgetennist. Diemer Kool wint nog een aantal jaar de titel en speelt in 1920 een dubbel met Christiaan van Lennep, als Nederland voor het eerst deelneemt aan de Davis Cup. De volgende naam die opduikt in de historie is Henk Timmer, Nederlandse beste tennisspeler tot Tom Okker. Timmer behaalt in zijn carrière 23 nationale titels, waaronder 9 in het enkelspel. Te beginnen in het jaar 1923 en de laatste in 1935. Daarmee is hij recordhouder. De volgende held dient zich aan in de figuur van de markante Hans van Swol. Hij is revalidatiearts te Amsterdam en behalve tennisspeler, fervent rugbyer. Vijfmaal wordt hij kampioen van Nederland in het enkelspel. Zijn (derde) huwelijk, met Gré Brouwenstein, introduceert hem in de jetsetwereld. Zijn vrouw is een wereldberoemde operazangeres. De Tweede Wereldoorlog zorgt ervoor dat er in 1943 en 1944 geen NTK plaatsvinden. In 1942 verbieden de Duitsers de Engelse telling. Van Swol reageert daar spottend op, door na iedere verhollandste

puntentelling hardop de Engelse term te herhalen. Dit tot groot genoegen van het publiek. Het levert Van Swol een schorsing van de NLTB op. Na de oorlog wint hij verrassend nog tweemaal de officiële enkelspeltitel, in 1948 en 1949.

Okker-effect

Lange tijd heeft Nederland geen internationale toptennisser meer. Pas halverwege de jaren vijftig komt Hans van Dalsum op. Hij wint de nationale titel in 1954, 1955, 1957 en 1960 en zegeviert ook vijfmaal in het dubbelspel. Van Dalsum importeert Dunlop-rackets en verdient daar goed mee. Het zijn ook de jaren dat de sport steeds populairder wordt. Waren er in 1960 nog 50.000 actieve tennissers, in 1970 zijn dat er al 400.000. Dat de sport zo groeit, is mede te danken aan het Tom Okker-effect, de volgende legende in de geschiedenis van de NTK. Okker wordt vijfmaal nationaal kampioen. Van 1964 tot en met 1968 domineert hij het mannen-tennis in Nederland. In 1968, met de intrede van het zogenaamde *open tennis*, wordt hij professional. Dat jaar behoort tot zijn succesvolste.

Hij bereikt de finale van de US Open, waar hij van Arthur Ashe verliest. Toch komt hij tot een vierde plaats op de wereldranglijst en behoort zeven jaar lang tot de top-10.

Louk Sanders is zijn opvolger. Van 1974 tot en met 1981 wordt hij achtmaal nationaal kampioen. Knap, want het is de periode dat nog alle topspelers ook echt meespelen. Na Sanders wint Huub van Boeckel eenmaal en daarna bestormt Michiel Schapers de banen. Hij verovert vanaf 1983 drie keer de titel. Lange tijd zet hij vrijwel in zijn eentje het vaderlandse tennis op de wereldkaart. Negen jaar speelt hij Davis Cup en hij bereikt twee keer de kwartfinale van de Australian Open. Zijn hoogste ATP-ranking is 25. Na Schapers begint het tijdperk waarin de Nederlandse professionals zich niet meer laten zien op het NTK. Paul Haarhuis, Jacco Eltingh, Richard Krajicek, Jan Siemerink, Sjeng Schalken? Vergeet het maar. Het toernooi is nauwelijks interessant voor Nederlandse profspelers. Het levert geen ATP-punten op, kent geen klinkende prijzengelden, past niet in de voorbereiding op de US Open en wordt daardoor gedevalueerd. Toch behoudt het zijn amusementswaarde, doordat het publiek de kans krijgt jonge, toekomstige toppers aan het werk te zien. TM

De oudste nog actieve kampioen

In 1995 schrijft Rogier Wassen, destijds 18 jaar, de titel op zijn naam. De huidige dubbelspeler kijkt met veel plezier terug op zijn overwinning. "Het was in die tijd een belangrijk kampioenschap, ook al deden toppers zoals Schalken, Siemerink, Haarhuis en Krajicek niet mee. Ik stond aan het begin van mijn carrière als prof en zag de NTK als een goed meerpunt. Ik weet nog goed dat ik in de kwart- en halve finales tegenover Martijn Belgraver en John van Lottum stond. Toch niet de minsten. Helaas heb ik nooit meer deelgenomen aan de NTK. Het jaar erop won ik wat futures en stond ik ineens 200ste van de wereld. Toch is het lang een van de hoogtepunten in mijn loopbaan geweest. Bij mijn ouders hangt nog steeds een foto van mij in de woonkamer waarop ik met mijn handen omhoog, uitbundig de nationale titel vier. Een mooie herinnering."

* Met medewerking van Theo Bollerman, archivaris en voorzitter van het Nederlands Historisch Tennis Genootschap.